

Matematický časopis

Milan Kolibiar

K päťdesiatke profesora Jána Jakubíka

Matematický časopis, Vol. 23 (1973), No. 3, 295--296

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/126889>

Terms of use:

© Mathematical Institute of the Slovak Academy of Sciences, 1973

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

SPRÁVY

K PÄTDESIAATKE PROFESORA JÁNA JAKUBÍKA

Dňa 8. októbra 1973 sa dozíva významný slovenský matematik, profesor RNDr. Ján Jakubík, DrSc., člen korešpondent ČSAV a SAV päťdesiatich rokov.

Profesor Jakubík patrí ku generácii matematikov, ktorá nastupovala do slovenského vedeckého života v čase, keď sme nemali prakticky žiadne vedecké tradície. V období medzi prvou a druhou svetovou vojnou sotva možno hovoriť o moderne koncipovanom výskume v oblasti prírodných vied na Slovensku – kultúrny život sa obmedzoval zväčša na spoločenskovednú a umeleckú oblasť, čo je stav, ktorý ani dosiaľ úplne nevymizol z nášho života. Profesi Hronec a neskoršie Schwarz boli prvými, ktorí prerazili túto bariéru v oblasti matematiky. Generácia, ktorá nastúpila v päťdesiatich rokoch, nemala ešte priaznivé počiatkové podmienky. Profesorovi Jakubíkovi sa podarilo vypracovať sa z týchto malých pomerov na matematika vynikajúcej úrovne. Vo svojich vedeckých prácach (publikoval dosiaľ vyše 50 vedeckých prác) napojil sa na najnovšie smery výskumu, v ktorých dosiahol nemálo vynikajúcich výsledkov.

Väčšina vedeckých prác profesora Jakubika je venovaná rozličným problémom abstraktnej algebry. Niekoľko jeho prác patrí do oblasti matematickej analýzy. Podstatná časť jeho prác je venovaná usporiadaným štruktúram: usporiadané množiny, zväzy, usporiadané grupy a l -grupy. V týchto štruktúrach riešil rad závažných problémov, napr. o kongruenciách, o rozličných typoch súčinov, vnútorných topológiách a i. Tak napríklad na rade výsledkov ukázal, že vo viacerých otázkach chovanie sa l -grúp určuje ich zväzová štruktúra (napr. rozložiteľnosť na priamy súčin, izomorfizmus a i.). V celom rade prác o priamych súčinoch a ďalších typoch súčinov (lexikografické, zmiešané a i.) dosiahol výsledky, ktoré podstatne prehĺbili naše poznanie o štruktúre skúmaných objektov. Úplne alebo čiastočne rozriešil veľké množstvo problémov, položených špičkovými matematikmi (G. Birkhoff, P. Jaffard a i.) v monografiách alebo článkoch. Niektoré z nich dlhý čas odolávali riešeniu. J. Jakubík veľmi pohotovo reaguje na najnovšie smery vývoja, je v neustálom styku s vedúcimi pracovníkmi v celom svete a významne doplňuje ich výsledky. Na druhej strane celý rad matematikov nadväzuje na jeho práce. Práce J. Jakubika sú citované nielen v prácach významných matematikov, ale aj v monografiách. Profesor Jakubík patrí medzi našich najznámejších matematikov.

Roku 1964 bol zvolený za člena korešpondenta SAV a roku 1965 za člena korešpondenta ČSAV a roku 1969 mu bola udelená Štátna cena SSR a vyznamenanie Za vynikajúcu prácu.

Popri rozsiahlej a veľmi úspešnej vedeckej práci venuje prof. Jakubík mnoho síl aj pedagogickej práci a organizácii nášho školstva a vedy. Pri založení Vysokej školy technickej v Košiciach prihlásil sa medzi prvými do radu jej učiteľov. Pracoval

v rozličných komisiách v rezorte školstva aj SAV a ČSAV, je predsedom Vedeckého kolégia matematiky SAV. Pracoval aj v masových organizáciách a v Slovenskej volebnej komisii.

Profesor Jakubík je neobyčajne skromným a statočným človekom. Ľuďom tohto typu sa niekedy dostáva ocenenia neskoršie, než tým spoločensky priebojnejším, jednako však majú nemalý podiel na pokroku spoločnosti.

Želáme profesorovi Jakubíkovi, ako aj kolektívu jeho nádejných mladých spolupracovníkov, ktorí vyrastajú pod jeho vedením, mnoho ďalších úspechov.

Milan Kolibiar

OZNÁMENIE

Výbor Sekcie pre vedeckú a odbornú literatúru Slovenského literárneho fondu udelil s. RNDr. Jánovi Plesníkovi prémie 500,- Kčs za článok Connectivity of regular graphs and the existence of 1-factors, uverejnený v Matematickom časopise v r. 1972.